

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita B. Francisci Xaverii

Torsellini, Orazio

Coloniae Agrippinae, 1610

XVI. Ad eius corpus visendum maximi concursus fiunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42323

Torum iter erat frondibus floribusque
 constratum: tectorum fenestræ parietes-
 que veste preciosa ornati: in via multa
 passim ab utroque latere odoramenta dis-
 posita. Feretri porrò latera thuribulis ar-
 genteis cincta perpetuis odoribus com-
 plebantur. Hoc igitur triumphali funere
 Franciscus è Sinarum expeditione redi-
 ens Goam in Societatis templum inue-
 ctus: vt intelligeretur cuiusmodi tandem
 honore insignis eius animus esset in cœ-
 lo, cuius corpus extinctum, propter ani-
 mi sanctitatem, in terris quodammodo
 triumpharet.

CAPVT XVI.

*Ad eius corpus visendum maximi con-
 cursus fiunt.*

VBI ad Societatis sedem ventum est,
 Missæ sacrificium solenni ritu ac cæ-
 remonia decantatum. Feretrum intra
 cancellos aduersus impetum multitudi-
 nis constitutum. Fama exierat, sub sa-
 crum, arca patefacta, fore omnibus cor-
 poris visendi copiam. Quocirca ingruen-
 te multitudine, septa haud difficulter per-
 fracta sunt: sed clausam arcam nihil ma-
 gis, quàm multitudo semet impediens,
 tutaue

*Concursus
 incredibi-
 lis ad Xa-
 verij cor-
 pus.*

tutabatur. Ibi Collegij Rector, auidæ plebis impetum veritus, petere vehementer etiam atque etiam à Prorege, vti domum cum vniuersa nobilitate reciperet se; plebem vtiq; eorum exemplum fecuturam: ipsos deinde laxato sacello, turbaq; semota, commodiùs corpus Xauerij conspecturos. Igitur Prorex illum morem gerens discedit. Eum cuncta nobilitas sequitur. At cæteri obfirmato animo hæere in vestigio, instare, flagitare, vt ostenderetur; se, nisi voti compotes, haudquaquam inde vestigium moturos. Demum perseuerantia inceptum obtinuit. Cùm enim mora nihil proficeret, Melchior ad vltimum cessit tempori. Itaque submota paulisper multitudine, septisq; restitutis atq; obfirmatis, Xauerij corpus amictu sacerdotali, vt delatū erat, eminus ostentatur. Quod conspicata multitudo tanto cominus visendi desiderio exarsit, vt ingenti impetu ruens, iterum sacelli perumperet septa. Proinde repentinus Patrum metus, ad vim arcendam, loculum confestim operuit, obstinateq; textit. Ergo præcisa inspiciendi spe & expectatione defatigati, qui proximi steterant, Xauerique integrum conspexerant corpus, aliquando recesserunt: & quod ipsi viderant, cæteris enarrarunt.

rarant. Et illi hac commemoratione ac-
 censi, obstinatione quadam animi vsque
 eò institerunt, dum, cancellis denuo ob-
 iectis, ipsis quoque monstraretur. Eodem
 ipso die sub vesperam Antonius Pereria
 Lusitanus, cum muneribus ac literis Re-
 gis Bungenfis ad Proregem Indiæ, appu-
 lit Goam. Is Regis missu venerat, Xau-
 erij reditum in Iaponiam serò iam cura-
 turus. Epistolæ regiæ summa hæc fuit:
 Franciscum Xauerium sapius apud se de
 mundi conditore ac vindice Deo verba
 fecisse, & eius verba hæsisse in visceribus
 suis medullisque. Itaque certum iam si-
 bi ac deliberatum esse, Christi sacris ini-
 tiari Francisci manu, vel cum periculo
 excidendi regno. Franciscum quidem in-
 digressu promississe, breui se ad eum, si vi-
 ta suppetet, rediturum: sed quoniam
 illius reditus spe tardior foret; placuisse
 certum hominem Goam mittere, qui ex-
 ploratam renunciaret causam tam lon-
 gæ moræ. Proinde oratum velle Prore-
 gem; vt Xauerium primo quoque tem-
 pore ad se destinaret. Eius vtique aduen-
 tum ingens simul inuitamentum religio-
 nis Christianæ, simul Lusitaniæ amicitia
 vinculum fore. Prorex igitur, regiis literis
 recitatis, Melchiorem Nunnium (is vnus
 è primoribus Societatis Iesu erat in In-
 dia.)

dia.)

dia) haud ægre perpulit, vt ipse pro Xa-
 uerio ad Bungi Regem ire maturaret. In-
 terim Xauerij corpus Goæ non specta-
 culo solùm, sed etiam miraculo erat. Cæ-
 terùm non explebatur videndi eius sitis
 videndo, sed excitabatur magis. Ita ijdem
 reuisendi gratia sæpius redibant. noua
 etiam in horas multitudo visendi causa
 confluebat in templum. Ergo necessitas
 consilium mutauit. Vt infinitæ multitudi-
 nis cupiditati satisfaceret, corpus in sacello,
 validis cancellis præcepto, triduum totum
 omnium oculis expositum fuit; potestas
 vt esset omnibus per otium contemplan-
 di. Tum verò incredibiles vndique con-
 cursus facti visentium Xauerium, coro-
 nisque tangentium, magna vi lacryma-
 rum, sensuque pietatis. Inter hæc quorū-
 dam dubitatio rem non certioremodò,
 verum etiam insigniorem fecit. Quoniam
 rei miraculum excedebat fidem, non de-
 fuerunt aliquot cœnobitæ, viri graues,
 qui Franciscum exemptis intestinis cura-
 tum, balsaminoq; oleo cõditum esse pro-
 palam dictarent. Ergo Prorex, rem ex-
 ploraturus, Cosmum Sarainam, inter me-
 dicos artis eximiæ, tentare atque inspicere
 corpus iubet. At ille ventrem secare ag-
 gressus, cum animaduertisset recentẽ ad-
 huc manare sanguinẽ, miraculo attonitus
 ince-

*Proregis
 iussu medi-
 cus ei corpus inte-
 gritatem
 explorat.*

pro Xa- incepto destitit. Infertis deinde in vulnus
 raret. In- digitis, integra ac solida intestina compe-
 n specta- ni, nullo balsami oleiue indicio. Idq; iu-
 rat. Ca- ratus publico testimonio confirmauit.
 eius sitis Quocirca re perspecta, atq; vulgata non
 ta ijdem magis cæteri, quam illi, quos dixi, Xaue-
 t. noua rij corpus celebrare venerariq; ceperunt,
 di causa pro se quisq; pedes eius osculantes, ma-
 ecessitas nuseq; rosariis contingentes. Tanta autem
 multitudi- infederat animis omnium de Xauerij
 in sacello, sanctitate opinio, vt certatim aliquid ex
 in totum eius corpore aut vestimento surripere co-
 potestas narentur. Itaq; intenta ad præcauendum
 emplan- Patrum cura ægre valuit piam arcere vim
 que con- populi. Inter hæc passim Franciscus lau-
 n, coro- dibus ferebatur, egregiaq; eius facta, va-
 c cryma- tinationes, miracula, ab ijs qui aut ipsi
 e quorū- siderant, expertiq; erant, aut ex idoneis
 in modò, cognorant aucto-ribus, memorabantur.
 uoniam India vniuersa velut vno ore Xauerij san-
 non de- ctitatem celebrante. Et vetera miracula
 graues, nouis affirmata sunt. Complures eorum,
 nis cura- qui ad id spectaculum confluxerant, iu-
 esse pro- tati confirmarunt accessisse eò certos ho-
 rem ex- mines partim membris captos aut de-
 nter me- bilitatos, partim variis morbis laboran-
 e inspic- tes; tactoq; Francisci corpore, abi-
 e care ag- ille sanos ac valentes. Exacto triduo,
 centē ad- cti nondum expletis oculis animisque
 attonitus multitudinis, arca propter aram maximā
 ince- ad

*Episcopi
Vicarius
rē rursus
explorat.*

ad dexteram in sepulcro, per eos dies parato, ad tempus condita est, dum pro dignitate talis viri, Patrumque studiis, & Goanorum religione, monumentum eius satis exornaretur; si Rex Lusitanus, ut spes erat, eum in numerum caelestium referendum à Pontifice curasset. Decimo circiter post sepulturam die D. Antonius Ribera, Goani Episcopi Vicarius, & Inquisitor generalis, pro suo munere atque officio, suis ipse oculis explorare decrevit, verane de Francisci integritate fama emanasset. Igitur aperto circa meridiem sepulcro, multis collucentibus facibus, omne pertentavit, perspexitque corpus. Cumque nihil non integrum reperisset; suum testimonium consignatum literis ad posteros tradidit. Interim Xaverij veneratio cultusque crescebat in dies. Ad eius sepulcrum plerique venerabundi accedere: multi flores & coronas afferre: non paucis candidos adhibere cereos, qui perpetuò lucerent. Et hominum studia Deus approbavit. Satis constat, cereum cubitalem inibi accensum totos duodeviginti dies noctesque perpetuò arfisse. Deum quoque honorem famulo suo habere sentires.

Rex Lusitaniae Franciscum in Rex porrò Lusitaniae his nunciis commotus, cum egregia Xaverij facta atque miracula per Indiae Prore-

gem

gem conquisita perferri sedulo iussisset, *Sanctorum*
 ea Romam ad Legatum suum misit, ut a numero re-
 geret cum Pontifice de Francisco Xaue- *ponendum*
 rio in Sanctos reponendo. Ceterum pios *curat.*
 optimi Regis conatus intempestiua oc-
 cupavit mors. Patres igitur, nouo templo
 absoluto, ac veteri disturbato, Xauerij
 loculum in domesticum transtulerunt sa-
 cellum: vbi hodie eius memoriae ac no-
 mini priuatim honos habetur; donec
 per Pont. Max. (si Deo cordi erit)
 publicè solennes haberi
 honores liceat.

* *
 *

X HORA.